

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 19-10-2020 r.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Maciej Taborowski**

**Pan
dr n. ekon. Adam Niedzielski
Minister Zdrowia**

V.7010.207.2020.ET

via ePUAP

Wielce Szanowny Panie Ministrze,

zwracam się do Pana Ministra w kwestii zaleceń opublikowanych na stronie Ministerstwa Zdrowia dotyczących sposobu postępowania w związku z aktualną sytuacją epidemiczną w przypadku noworodków matek zakażonych lub z podejrzeniem COVID-19 dla kierowników podmiotów leczniczych posiadających oddziały neonatologiczne¹.

W powyższym dokumencie, w rozdziale dotyczącym wypisu do domu występują zalecenia: „opieka matki jest możliwa wtedy, gdy nie jest już ona zakaźna. Przestrzega się przed wypisem noworodka do domu, jeśli przebywa w nim osoba poddana izolacji, gdyż grozi to brakiem przerwania łańcucha epidemicznego, znacznym prawdopodobieństwem zakażenia dziecka i brakiem możliwości monitorowania jego stanu w warunkach domowych, co może być zagrożeniem dla jego życia”. Niniejsze zalecenia rodzą obawę nieuzasadnionej ingerencji władzy w życie prywatne i rodzinne.

Docierają do mnie sygnały z Fundacji Rodzić po Ludzku², z których wynika, że do Fundacji wpływają zgłoszenia od matek, które nie mogą wyjść z dzieckiem do domu. Zgłoszenia wpływają także od kierowników placówek, którzy czują się zmuszeni do postępowania zgodnie z wytycznymi. W wielu sytuacjach kobieta czuje się dobrze, nie ma dolegliwości, może karmić swoje dziecko – korzyści z tego płynące zostały potwierdzone w badaniach naukowych.

Należy podkreślić, że noworodki i małe dzieci są w grupie niskiego ryzyka, a rozdzielenie spowoduje niekorzystne konsekwencje dla zdrowia i życia dziecka.

Zalecenia są też ze sobą niespójne. W pierwszej części dokumentu matka ma prawo zdecydować, czy chce zajmować się swoim dzieckiem. Szpital ma obowiązek udzielić informacji jak wygląda prewencja zakażenia oraz przekazać informację o korzyściach i zagrożeniach wynikających zarówno z zachowania kontaktu „skóra do skóry” i stałego

---

¹ Aktualizacja 29.09.2020 r. <https://www.gov.pl/web/zdrowie/wytyczne-dla-poszczegolnych-zakresow-i-rodzajow-swiadczen>

² Pismo z dnia 19.10.2020 r.

przebywania z dzieckiem – co jak wskazano, teoretycznie niesie ze sobą możliwość zakażenia noworodka nawet jeżeli stosuje się środki prewencyjne (maska, higiena rąk i piersi) lub izolacji w oddzielnym pomieszczeniu z zachowaniem laktacji, co utrudnia powstanie ważnych dla dalszego rozwoju wzajemnych relacji pomiędzy matką a dzieckiem bezpośrednio po urodzeniu.

Należy nadmienić, że zaktualizowane wytyczne dotyczące kontaktu matka – noworodek, podkreślają znaczenie autonomii matki w procesie podejmowanych decyzji medycznych, wskazując, że wydaje się, iż na częstość zakażeń SARS-CoV-2 u noworodków nie ma wpływu sposób porodu, sposób karmienia dziecka ani kontakt z matką z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2³. Zauważono, że matki z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 nie powinny być traktowane jako stwarzające potencjalne ryzyko przeniesienia wirusa na ich noworodki, jeśli spełniły kryteria przerwania izolacji i środków ostrożności, tj. minęło co najmniej 10 dni od pierwszego pojawienia się objawów (do 20 dni, jeśli mają cięższą lub krytyczną chorobę lub mają znacznie obniżoną odporność), oraz minęły co najmniej 24 godziny od ich ostatniej gorączki bez stosowania leków przeciwgorączkowych i poprawiły się inne objawy. Matki, które nie spełniają tych kryteriów, mogą zdecydować się na czasowe oddzielenie się od swoich noworodków, aby zmniejszyć ryzyko przenoszenia wirusa.

W niniejszych wytycznych podnosi się również, że wszystkie noworodki urodzone przez matki z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem należy traktować jako podejrzewane o zakażenie SARS-CoV-2, jeśli wyniki badań nie są dostępne. Generalnie matki z podejrzeniem lub potwierdzonym zakażeniem SARS-CoV-2 oraz ich noworodki powinny być izolowane od innych zdrowych matek i noworodków oraz opiekować się nimi zgodnie z zalecanymi praktykami profilaktyki i kontroli zakażeń w rutynowej opiece zdrowotnej⁴.

Tym samym, działając z upoważnienia Rzecznika Praw Obywatelskich, w oparciu o art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. 2020 poz. 627) zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o ustosunkowanie się do przedstawionych zarzutów.

Z wyrazami szacunku

Maciej Taborowski

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

---

³ Ocena i uwagi dotyczące postępowania w przypadku noworodków zagrożonych COVID-19, aktualizacja 3 sierpnia 2020 r. <https://www.cdc.gov/coronavirus/2019-ncov/hcp/caring-for-newborns.html>.

⁴ *Ibidem*.